

5

Sagutang Papel ng Pagkatuto sa Araling Panlipunan

Kuwartar 2

Aralin

4

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Sagutang Papel ng Pagkatuto sa Araling Panlipunan 5
Kuwarter 2: Aralin 4 (Linggo 4)
TP 2025-2026

Ang kagamitang panturong ito ay eksklusibo sa mga gurong kalahok para paunang papapatupad o implementasyon ng MATATAG K-10 na kurikulum sa taong panuruang 2025-2026. Layunin nitong mailahad ang nilalaman ng kurikulum, pamantayan, at mga kasanayang dapat malinang sa mga aralin. Ang anomang walang pahintulot na pagpapalathala, pamamahagi, pagmomodipika, at paggamit ay mahigpit na ipinagbabawal at may karampatang legal na katumbas na aksiyon.

Ang mga nahiram na nilalaman na kasama sa materyales na ito ay pag-aari ng mga may karapatang-sipi. Ginawa ang lahat upang malaman ang pinagmulan at makahingi ng permiso na magamit ang mga ito mula sa nagmamay-ari ng karapatang-sipi. Ang mga tagapaglathala at pangkat ng tagabuo ay walang anomang karapatan sa pagmamay-ari para sa mga ito.

Mga Tagabuo

Manunulat:

- Ever Bryan A. De Asis (Canumay East Elementary School)

Mga Tagasuri:

- Marivic M. Pimentel, PhD (Philippine Normal University – Manila)

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Institute for Teacher Quality
SiMERR National Research Centre

Ang bawat pag-iingat ay ginawa upang masigurado ang katiyakan ng mga impormasyong nakapaloob sa materyales na ito. Para sa mga katanungan o fidbak, maaaring sumulat o tumawag sa Tanggapan ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 and 8631-6922 o mag-email sa blr.od@deped.gov.ph.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuwartar	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawain Bilang #1: Balik-Aral

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno at bolpen

IV. Panuto:

Isulat ang titik ng tamang sagot sa patlang mula sa mga katanungan sa ibaba.

- _____ 1. Ito ang tawag sa isang uri ng pulseras na isinusuot sa braso at binti.
a. gambanes b. pintados c. pomaras d. pusad
- _____ 2. Isang maluwag na palda na isinusuot ng kababaihan bilang pang-ibabang kasuotan
a. baro b. gambanes c. saya d. tapis
- _____ 3. Bansag ng mga Espanyol sa isang katutubong puno ng mga tato sa katawan.
a. gambanes b. pintados c. pomaras d. pusad
- _____ 4. Ang kulay ng kanggan ng datu kung saan nagiging batayan sa katayuan sa lipunang nasasakupan nito.
a. berde b. bughaw c. itim o asul d. pula
- _____ 5. Ito ay tumutukoy sa sinaunang damit pantaas ng mga kalalakihan.
a. bahag b. kangan c. patadyong d. putong

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuarter	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawain Bilang #2: Punan Mo Ako (#Suriin at Kumpletuhin ang ngalan ng mga Kasuotan)

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno at bolpen

IV. Panuto:

Punan ang mga kahon ayon sa hinihinging katawagan para sa kasuotan ng mga sinaunang kababaihan at kalalakihan.

Upang matiyak ang pagsunod sa iba't ibang Batas sa Karapatang-Sipi, inirerekomenda ang mga iminungkahing tagubilin.

Maaring gamiting halimbawa ang larawan sa link na ito (Lapu-Lapu):

<https://comicvine.gamespot.com/lapu-lapu/4005-65232/images/>

1.

2.

3.

Upang matiyak ang pagsunod sa iba't ibang Batas sa Karapatang-Sipi, inirerekomenda ang mga iminungkahing tagubilin.

Maaring gamiting halimbawa ang larawan sa link na ito:

<https://ph.pinterest.com/pin/402861129147082017/>

1.

2.

3.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuwartar	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawain Bilang #3: Punan Mo Ako! (Susing Salita ng Aralin)

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno at bolpen

IV. Panuto:

Buoin mo ang mga salita ayon sa paglalarawan ng pangungusap. Isulat sa sagutang papel.

1. **B _ H _ Y _ K _ _ O**

Ang katutubong tirahan ng mga Pilipino na yari sa mga materyales na madaling matagpuan sa kalikasan.

2. **T _ O P _ K _ L**

Tumutukoy sa klima na nararanasan sa bansang Pilipinas.

3. **A _ K _ T _ K T _ R A**

Ito ay tumutukoy sa agham at sining ng pagdisenyo ng tirahan o gusali.

4. **D _ N _ D _ N G**

Bahagi ng katutubong tirahan na yari sa kahoy, pawid, anahaw o biniyak na kawayan (sawali).

5. **B _ T _ L _ N**

Matatagpuan sa likuran ng bahay na nagsisilbing hugasan ng mga kagamitan.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuwartar	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawain Bilang #4: Tama O Mali

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno at bolpen

IV. Panuto:

Isulat ang **T** sa patlang kung tama ang ipinapahayag sa pangungusap. Kung mali, palitan ang salitang nakasalungguhit upang gawing wasto ang pangungusap. Isulat ang sagot sa patlang

- _____ 1. Ang mga yungib o kweba ay isa sa mga sinaunang panahanan ng ating mga ninuno.
- _____ 2. Nanirahan ang mga tao sa mga lugar kalapit kung saan maaaring makakuha sila ng mga pagkain mula sa kalikasan.
- _____ 3. Ayon sa mga arkeologo, natagpuan ang mga labi ng mga sinaunang Pilipino kalapit ng mga kagamitang bato at mga buto ng kinatay na hayop.
- _____ 4. Ilan sa mga mga yungib na pinanirahan ng mga sinaunang Pilipino ayon sa mga arkeologo na ay matatagpuan sa Callao ng Cagayan, Bato sa Sorsogon, Puyong at Tabon sa Mindanao.
- _____ 5. Dalawa ang uri ng sinaunang silungan na itinayo ng mga sinaunang Pilipino, ang Lean to at double sided lean to.
- _____ 6. Bahay-kubo ang katutubong tirahan ng mga Pilipino na yari sa mga materyales na madaling matagpuan sa kalikasan.
- _____ 7. Ang bangkang tirahan ay tirahan sa dagat na nakadisenyong makapamuhay ng matagal na panahon sa mga laot o baybayin.
- _____ 8. Ang mga bahay sa baybay-dagat ay pawang mga nakaangat sa katubigan at nagkakaugnay-ugnay ang mga ito sa pamamagitan ng mga tulay at makikita sa Sulu at Zamboanga.
- _____ 9. Ang mga tirahan sa punongkahoy ay inilagay sa mga sanga ng matataas na punongkahoy.
- _____ 10. Naaangkop ang bahay kubo sa kalakhan ng parte ng ating bansa sapagkat tropikal ang klima ng Pilipinas.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuarter	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawain Bilang #5: Hinto-Tiyakin-Alamin (#Dapat Alam Mo)

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno at bolpen

IV. Panuto:

Ibigay ang mga sumusunod na kasagutan. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

PNG IMG (n.d.) Traffic Light [PNG].
<https://pngimg.com/image/56229>

- Ano-anong estilo at disenyo ng mga sinaunang panahanan ng ating mga ninuno?
- Bakit kaya iba't iba ang mga uri ng tirahan ng ating mga ninuno?
- Nakikita parin bas a kasalukuyan ang mga estilong ito?
- Paano nakaaapekto ang heograpiya o lokasyon ng ating mga ninuno sa kanilang mga estilo ng panahanan?
- Ano ang pinakamainam na sinaunang estilo ng panahanan na makikita sa kalakhang bahagi ng ating bansa dahil ang Pilipinas ay isang tropikal na bansa? Ilarawan ang mga katangian nito kung bakit naaangkop ito sa Pilipinas.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuarter	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawain Bilang #6: Tahanan Mo, Iguhit Mo

II. Mga Layunin:

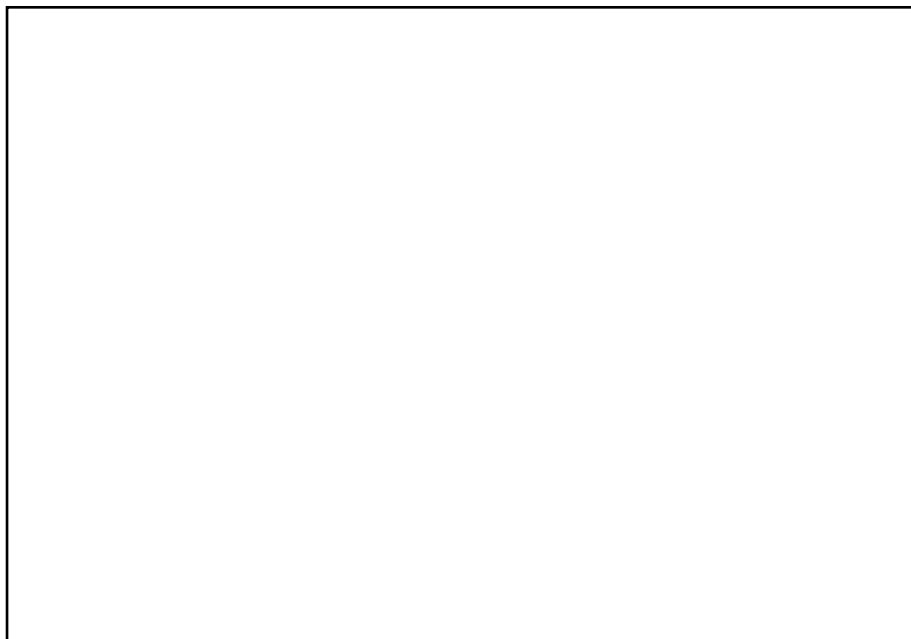
1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno, papel, krayola, lapis at bolpen

IV. Panuto:

Sa bahaging ito, kayo ay guguhit ng itsura o ng nais ninyong maging tahanan sa kasalukuyan sa loob ng kahon. Pagkatapos ay sagutin ang mga tanong sa ibaba upang makumpleto ang paglalarawan.

- Saan yari o gawa ang iyong tahanan? Ano-anong materyales ang ginamit sa pagbuo nito?

- Ilang palapag mayroon ito?

- Saan ka madalas nakakapagpahinga rito bukod sa iyong silid-tulugan?

- Ano ang iba pang katangian ng iyong tahanan na sa palagay mo ay may pagkakatulad sa katangian ng mga sinaunang estilo ng panahanan ng ating mga ninuno?

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuwartar	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	I

I. Gawain Bilang #7: A-B-C (Talaan ng Karunungan)

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno at bolpen

IV. Panuto:

Sa bahaging ito, itatala ng mga mag-aaral. Gawing gabay ang makikitang tsart.

A. Bagay na natutuhan sa aralin	B. Ideyang nalinawan ka mula sa dati mong nalalaman dito	C. Bagay na naranasan mo na may ugnayan sa aralin
1 	1 	1
2 	2 	2
3 	3 	3

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuwartar	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawain Bilang #8: Isip-Isip (#palawiginangkaisipan)

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno at bolpen

IV. Panuto:

Sa bahaging ito, ang mga mag-aaral ay bubuuin ang mahalagang kaisipang ito ayon na rin sa mga nagdaang natalakay. Maaring pumili ng sagot sa loob ng kahon.

Panahon	Bansa
Pilipino	Maunawaan
Kalinangang Bayan	
Maipagmalaki	

Mahalaga na malaman mo na ang _____ ng ating bansa ay makulay at mayaman. Ito ay dapat mapanatili kahit sa paglipas ng _____ at sa kabila ng mga banta o hamon. Bilang _____, nararapat mong suriin ang kultura ng iba't ibang pangkat ng mga tao upang _____ at _____ ang yamang mayroon tayo sa ating bansa.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuarter	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawain Bilang #9: Pangako Ko, Tutuparin Ko! (#pangakongdimapapako)

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno at bolpen

IV. Panuto:

Sa bahaging ito, ang mga mag-aaral ay bubuuin ang kanilang mga pangako na maaaring matagpuan sa kahon.

Isasabuhay pagyayamanin

mga guro maipagmalaki

 kaugalian

 payo

Ako si _____ bilang isang bahagi ng makabansang mamamayan ay nangangakong _____ ang kalinangang bayan nating mga Pilipino. Aalamin ko ang mga _____, katutubong sayaw, awit at maging mga laro. Isasagawa o _____ ko ang magagandang _____.

Makikinig ako sa mga _____ ng aking mga magulang at nagtitiwala akong gagabayan rin ako ng aking _____ at mga kapwa ko Pilipino.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuwartar	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Gawain Bilang #10: Pagsusulit

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Kwaderno at bolpen

IV. Panuto:

Suriin ang mga sumusunod na larawan at piliin ang titik ng wastong sagot mula sa hanay B upang matukoy kung anong uri at estilo ng panahanan ito.

HANAY A

HANAY B

_____ 1.

Torben Venning (2010). Bajau Laut [Image]. Wikimedia Commons.
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bajau_Laut_Pictures_2.jpg

A. Bahay-kubo

_____ 2.

Patrickroque1 (2023). Pasonanca Park Tree House [Image]. Wikimedia Commons.
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pasonanca_Park_Tree_House_%28Pasonanca_Road_Zamboanga_City%29.jpg

B. Bangkang Tirahan

3.

David de la Hyde (2016).
Mangyan Village Scene- Sign 3-
Some Say "mangyans are
Beggar" [Image]. Delahyde.com.
https://www.delahyde.com/luban-q/pages/Mangyan_Village.html

Mangyan Village - An elevated shelter - Feb. 2016 Photo: David de la Hyde

C. Tirahan sa Punongkahoy

4.

Torben Venning (2012).
Bajau Laut [Image].
Wikimedia Commons.
https://ilo.wikipedia.org/wiki/Sama-Bajau#/media/Papeles:Bajau_Laut_Pictures_6.jpg

D. Silungan (Double Sided Lean to)

5.

Ighara J. (2008). Kalibo –
Structures [Image]. Flickr.
<https://www.flickr.com/photos/isigharas/2183072914/>

E. Bahay sa baybay-dagat

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	Kuarter	2
Bilang ng Aralin	5	Petsa	
Pamagat ng Aralin/ Paksa	Kalinangang Bayan tungkol sa Arkitektura		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Bilang ng Gawain: Takdang Aralin

II. Mga Layunin:

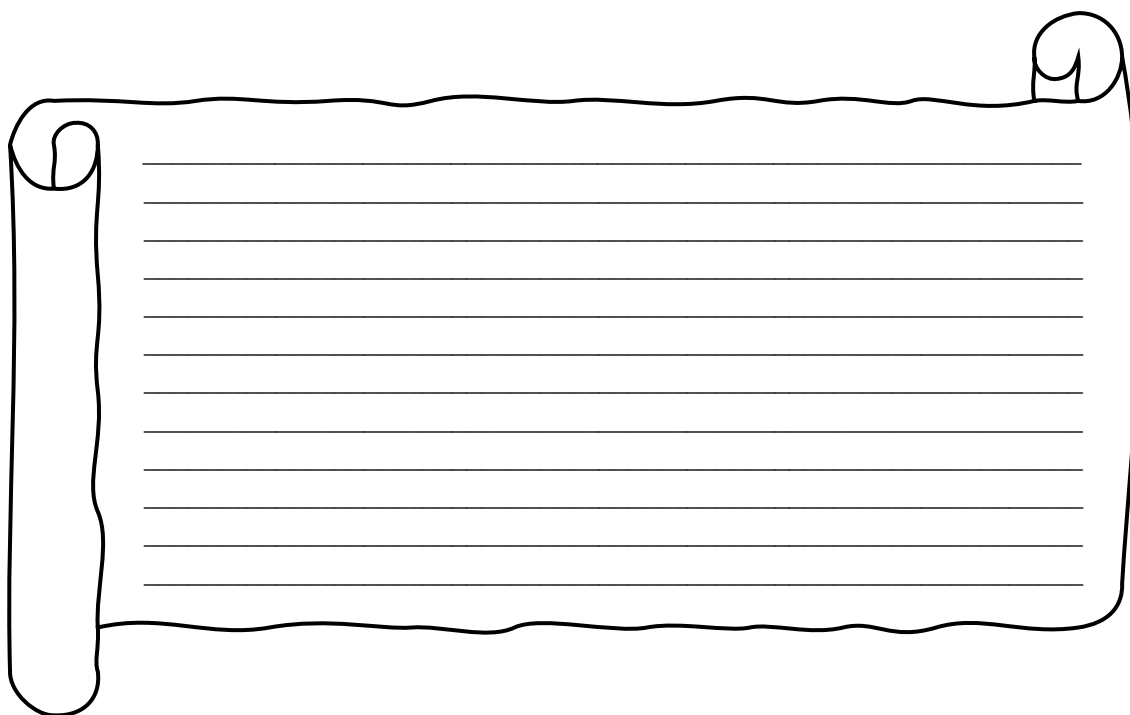
1. Natatalakay ang konsepto ng bahay-kubo bilang batayan ng Arkitekturang Pilipino.
2. Napapahalagahan ang kalinangang bayan bilang pagkakakilanlan ng bansang Pilipinas.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Papel at bolpen

IV. Panuto:

Ilahad ang iyong palagay sa kung paano mo pa mas mapapahalagahan ang kalinangang bayan na iyong natutunan mula sa mga nakaraang talakayan.

A large, hand-drawn scroll with horizontal lines for writing. The scroll is rectangular with rounded corners and a decorative border. It has a small loop at the top right corner and a small loop at the bottom left corner. The interior of the scroll is filled with horizontal lines, providing a space for the student to write their response.